

ÚSTAVNÍ SOUD ČR Joštova
8 660 83 Brno Datová
schránka: z2tadw5

V Praze dne 29.4.2020

Věc: Ústavní stížnost

Stěžovatelka:

Zastoupen:

Účastník: Nejvyšší soud České republiky, Burešova 20, 657 37 Brno jednající
JUDr. Pavlínou Brzobohatou, předsedkyní senátu

Městský soud v Praze, Spálená 2, 112 16 Praha
jednající JUDr. Ivanou Kotrčovou, předsedkyní senátu

Obvodní soud pro Prahu 10, 28.pluku 1533/29b, 100 83 Praha 10
jednající JUDr. Eliškou Galiazzo

Vedlejší účastník: Společenství

Ústavní stížnost

proti usnesení Nejvyššího soudu v České republicy ze dne 22.1.2020 č.j. 26 Cdo 3090/2019-326, rozsudku Městského soudu ze dne 11.4.2019 č.j. 17 Co 231/2017-300, rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2018 č.j. 26 Cdo 356/2018-266, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19.10.2017 č.j. 17 Co 231/2017-226, rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25.4.2017 č.j. 6C 256/2016-181.

jednou

Přílohy: *Plná moc ze dne 29.4.2020*

1. Rozsudek obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25.4.2017 č.j. 6C 256/2016-181 2. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19.10.2017 č.j. 17 Co 231/2017-226 3. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2018 č.j. 26 Cdo 356/2018-266 4. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11.4.2019 č.j. 17 Co 231/2017-300 5. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22.1.2020 č.j. 26 Cdo 3090/2019-326 + doručenko 6. Stanovisko Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a stání zkušebnictví ze dne 6.12.2016 7. Stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 27.3.2019 8. Stanovisko Českého metrologického institutu ze dne 6.3.2019

I.

V souladu s ustanovením čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky č. 1/1993 Sb., (dále jen „Ústavy“)

podává stěžovatelka

prostřednictvím svého právního zástupce v zákonné lhůtě podle ustanovení § 72 odst. 1, písm. a), odst. 5 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, proti usnesení Nejvyššího soudu v České republice ze dne 22.1.2020 č.j. 26 Cdo 3090/2019-326 (dále také „Usnesení“), doručené stěžovateli dne 4.3.2020 a dále proti rozsudku Městského soudu ze dne 11.4.2019 č.j. 17 Co 231/2017-300, rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2018 č.j. 26 Cdo 356/2018-266, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19.10.2017 č.j. 17 Co 231/2017-226, rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25.4.2017 č.j. 6C 256/2016-181, tuto

ústavní stížnost

a s odůvodněním níže uvedeným namítá, že Usnesením a předchozími rozhodnutími soudů nižších instancí došlo k porušení čl. 90 Ústavy, čl. 95, odst. 1 Ústavy, čl. 11 odst. 1 a č. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a práva na spravedlivý proces a právo na ochranu majetku podle Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“).

II.

Odůvodnění

Soud svým rozsudkem uložil stěžovateli, aby uhradila vyúčtování provedené dle vodoměrů, které byly po dobu více jak 18-ti let bez platného ověření, ačkoliv se cena za službu (ohřev TUV) oproti předchozímu období dvojnásobně zvýšila!

K porušení práva na spravedlivý proces stěžovatelka uvádí, že došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces zejména tím, že soud v průběhu sporu neaplikoval zákony na věc dopadající zejména zákon č. 458/2000 Sb. a zákon č. 505/1990 Sb., ačkoli stěžovatelka na platnou právní úpravu a znění zákonů opakovaně upozorňovala, aniž by soud jakkoli zdůvodnil svůj postup a jeho závěry jsou s jmenovanými zákony v rozporu. Podle názoru stěžovatelky došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces dále tím, že soud systematicky neprojednával důkazy předkládané stěžovatelkou a jejich existenci dokonce ani nezmiňuje, ač je stěžovatelka předkládala opakovaně, nebo je odmítal, aniž by svůj postup řádně zdůvodnil.

Podle názoru stěžovatelky došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces dále tím, že soud přistupoval nerovně k hodnocení předkládaných důkazů.

Dále došlo, dle názoru stěžovatelky k porušení jejího práva na spravedlivý proces tím, že soudy rozhodovaly zcela v rozporu s předloženými důkazy č. 6.,7.,8 - stanovisky autora vyhlášky podle které bylo zúčtování provedeno - Ministerstva pro místní rozvoj (dále také jen MMR), dále Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen ÚNMZ) a Českého metrologického

institutu (dále jen ČMI) ač jejich stanoviska jsou pro vedlejšího účastníka ze zákona závazná, aniž svůj postup jakkoli zdůvodnily. Existenci stanoviska MMR soud dokonce ve spisu ani nezmiňoval. Podle názoru stěžovatelky tedy řízení vykazuje vadu, když bylo porušeno právo stěžovatelky na předvídatelnost soudního rozhodnutí, neboť předvídatelnost postupu státu a jeho orgánů včetně soudů musí být zaručena. (II.ÚS 387/18, ze dne 17.8.2018)

Dále došlo, dle názoru stěžovatelky k porušení jejího práva na spravedlivý proces tím, že každý z rozsudků odsuzuje stěžovatelku k úhradě sporné pohledávky z jiných důvodů, když zejména Městský soud v Praze ve svém rozsudku č.j. 17Co 231/2017-300 ze dne 11. 4. 2019 došel k závěru, že „pohledávka existovala i bez soudního rozhodnutí“ aniž by dal v průběhu líčení najevo a řádně zdůvodnil jak k takovému stanovisku dospěl, což neumožnilo stěžovatelce vyjádřit se k „možnosti správnost měření vodoměrů dovozovat jiným než zákonem stanoveným způsobem“, jež následně dovodil Nejvyšší soud dále jen (NS).

Dále došlo k dle názoru stěžovatelky k porušení jejího práva na spravedlivý proces tím, že soud nezajistil rovnost sporných stran. (bude zdůvodněno dále).

K porušení jejího práva na ochranu majetku stěžovatelka uvádí:

2

Podle názoru stěžovatelky došlo k porušení jejího práva na ochranu majetku, když NS určil, že stěžovatelka není v postavení spotřebitele a nejedná se o spotřebitelský vztah. Pokud Ústavní soud opakovaně (např. II. ÚS 485/09 27. 08. 2009) označuje nájemce bytu jako spotřebitele služeb (jejichž dodávku sjednává majitel objektu, obdobně tedy i Společenství vlastníků (dále jen SVJ) je upření stejné ochrany majetku stěžovatelky proto, že je členkou SVJ zřejmým porušením Listiny základních práv a svobod, když: „Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu“.

Odůvodnění rozsudku NS v této věci v podstatě zneplatňuje ustanovení zákona č. 505/1990 Sb. když určuje, že pro závazkové vztahy lze používat i měřidla překračující zákonem stanovenou lhůtu pro pravidelné ověření o 14let a není třeba provádět žádné úřední ověření dle znění zákona. To, dle názoru stěžovatelky, zakládá prostor pro porušení jejího ústavního práva na ochranu majetku i v budoucnu.

III. Popis průběhu soudního řízení

Stěžovatelka užívá byt nepřetržitě od roku 1999. V letech 1999 – 2009 byt užívala z titulu Nájemní smlouvy s Městskou částí Praha 10. Dne 4.9.2009 byt odkoupila do osobního vlastnictví a stala se tak členkou SVJ. V jejím bytě jsou namontovány dva vodoměry pro odečet spotřeby TUV. Jeden v toaletě pro dodávky do koupelny a jeden v kuchyni.

Stěžovatelka zaznamenala ve vyúčtováních za roky 2012, 2013, 2014 nárůst ceny za službu ohřev teplé užitkové vody na dvojnásobek, oproti předchozímu období, ačkoli spotřebovala obdobné množství TUV a

byť užívá stále stejné množství osob. Všechna vyúčtování řádně reklamovala u správce nemovitosti firmy TOMMI a požadovala odůvodnění tak enormního nárůstu ceny za službu, když spotřebovala obdobné množství TUV jako v letech předešlých a cena za dodávku tepla pro ohřev TUV externím dodavatelem se zvýšila v řádu procent. Firma TOMMI je správcem nemovitosti od roku 2000 a tuto činnost vykonávala nejprve pro MČ Praha 10 a následně od roku 2010 pro vzniklé společenství vlastníků. Reklamační řízení se neúměrně prodlužovalo, když firma TOMMI na reklamace reagovala s odstupem mnoha měsíců tvrzením, že je vše v pořádku, jež stěžovatelka opakovaně rozporovala. V průběhu reklamačního řízení stěžovatelka zjistila, že firma TOMMI neprovedla, v rozporu se zákonem, ověření vodoměrů (namontovaných v roce 1994), které byly pro rozúčtování použity po celou dobu, kdy je správcem nemovitosti (tedy od roku 1999 do roku 2017). Firma TOMMI tuto skutečnost zamlčela, když seznamovala členy SVJ se stavem nemovitosti v roce 2010 a zamlčela ji i v průběhu reklamačního řízení.

Dále stěžovatelka zjistila porovnáním s vyúčtováním za předchozí léta, že došlo k nárůstu spotřeby tepla pro ohřev 1 m³ TUV (což je neměnný fyzikální jev) o 30% dále k nárůstu a překročení ukazatele měrné spotřeby tepla (vyhláška 194/2007 Sb. příloha 2, písmeno d. odst. 1.) pro ohřev 1m³ vody až o 35%. Z těchto důvodů odmítla hodnoty vykázané přestárlými vodoměry, které byly namontovány v roce 1994 a jejichž ověření skončilo v roce 1998, jako nevěrohodné za celou zúčtovací jednotku (SVJ). Zde je třeba uvést, že stěžovatelka opakovaně reklamovala problémy s měřením a rozúčtováním dodaného tepla již od roku 2008 a již od té doby upozorňovala, že v systému dochází ke ztrátám tepla a vodoměry nejsou zaplombovány. Po dobu, kdy objekt byl v majetku Městské části byly vždy její reklamace úspěšné. Od roku 2008 byl navíc vodoměr v koupelně (po opravě kohoutu provedené technikem TOMMI) namontován obráceně (tedy na místo, aby hodnoty přičítal je odečítal). K opravě došlo až po mnoha urgencích v roce 2013, kdy bez toho, aby stěžovatelku předem kdokoli informoval, byl vodoměr vyměněn za jiný, který ovšem nebyl označen úřední značkou a nejednalo se o stanovené měřidlo. Stěžovatelka se snažila vzniklou situaci řešit v rámci SVJ na shromáždění vlastníků SVJ dne 28.6.2016, když poukazovala na to, že nárůst ceny za ohřev vody je zřetelně ovlivněn stářím vodoměrů v zúčtovací jednotce (celé SVJ) a dochází ke ztrátám z důvodu nenaměření až 35% dodané TUV. Na tomto shromáždění, ač bylo konstatováno, že vodoměry jsou právně nezpůsobilé k provádění vyúčtování (zachyceno v zápisu ze shromáždění) bylo rozhodnuto, že SVJ nevymění vodoměry a bude pokračovat ve vyúčtování podle vodoměrů bez platného ověření. Na tomto shromáždění SVJ bylo zároveň rozhodnuto hlasováním, že pohledávka za sporná vyúčtování bude stěžovatelce snížena na cenu obvyklou před bezdůvodným navýšením ceny za ohřev TUV. Stěžovatelka proto doručila předsedovi výboru SVJ v tomto smyslu podepsanou dohodu o narovnání, kde se zavazovala uhradit za sporná vyúčtování cenu obvyklou (před dvojnásobným nárůstem ve sporných letech). Výbor však dohodu nepodepsal, a proto nebyla uzavřena. Výbor následně podal žalobu, kde se domáhal úhrady celého nedoplatku za vyúčtování. Stěžovatelka dále uvádí, že přijala vyúčtování za rok 2015, které bylo na v.u. shromáždění také projednáváno, neboť výše ceny za službu dodávku TUV klesla na úroveň před spornými vyúčtování. Ačkoli si byla vědoma, že je provedeno na základě neověřených vodoměrů, je uhradila. Stejně tak vyúčtování za roky 2016 a 2017.

V roce 2017 pod tlakem probíhajícího soudního sporu provedlo SVJ rekonstrukci rozvodů vody a také výměnu všech vodoměrů v domě za nová řádně ověřená měřidla, která byla také řádně zaplombována. Obě ověřená měřidla v bytě stěžovatelky nyní měří méně než polovinu náměrů vodoměrů, které byly v době reklamace staré 18 a více let. Byt užívá stále stejné množství osob.

Stěžovatelka se před rozhodnutím bránit se žalobě pro úhradu celé částky za sporná vyúčtování podrobně seznámila se zněním zákonů. Zejména zákony č. 458/2000 Sb. a č. 505/1990 Sb. Požádala o stanovisko Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, seznámila se z veřejných zdrojů se stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj (autora vyhlášky č. 372/2001) na to jakým způsobem má být postupováno při vyúčtování dodávek tepla pro ohřev TUV a informovala se u Českého metrologického institutu, zda je možné používat neověřená měřidla k rozúčtování. Všechny tři instituce shodně konstatovaly, že používání neověřených měřidel pro rozúčtování TUV je nepřípustné. Svá stanoviska v průběhu sporu poskytly stěžovatelce písemně a ta je předložila jako důkaz.

Dále se seznámila s rozhodovací praxí v dané věci, zejména s rozsudky NS ve věci vyúčtování, NS (sp. zn. 26 Cdo 4353/2010) stanovil jasný princip: **...podmínkou splatnosti nedoplatku za služby je, že bylo vyúčtování řádně (tj. v souladu s předpisy jej regulujícími) provedeno a nájemce s ním byl seznámen. Vyúčtování provedené v rozporu s příslušnými předpisy nemůže vyvolat ani účinky, které s (řádným) vyúčtováním zákon spojuje. O vyúčtování úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytů (cen a záloh za dodávku tepla a teplé užitkové vody) lze hovořit a vyúčtování může přivodit splatnost nedoplatku plynoucího z tohoto vyúčtování jen tehdy, obsahuje-li všechny předepsané náležitosti a je-li v něm uvedena cena provedené služby ve správné výši. Vyúčtování postrádající některou z předepsaných náležitostí nebo znějící na cenu v nesprávné výši není řádným vyúčtováním a není způsobilé vyvolat splatnost nedoplatku plynoucího z vyúčtování**

Vzhledem k tomu, jak citelně byla stěžovatelka postižena nárůstem nákladů na poskytnuté služby v řádech desítek tisíc korun. V situaci, kdy SVJ rozhodlo, že bude používat měřidla i nadále i přes to, že je považuje za právně nezpůsobilá. S vědomím, že sice ve vyúčtování za rok 2015 došlo k poklesu nákladů na službu ohřev TUV na předcházející úroveň, což ale nebylo zárukou, že v dalších letech náklady znovu bezdůvodně nenarostou, došla stěžovatelka k názoru, že se musí žalobě bránit, neboť výše uvedený stav může pokračovat v podstatě neomezeně dlouho i v budoucnu. Navíc byla přesvědčena, že jde o jasný právní případ vědoma si, že stanoviska obou institucí, které jsou ze zákona určeny pro dohled nad dodržováním zákona č. 505/1990 Sb., znění zákona i stanovisko autora vyhlášky jednoznačně používání měřidel bez platného ověření pro vyúčtování TUV vylučují.

Jak autor vyhlášky (MMR) následně vyložil ve svém stanovisku předloženému soudu: **„V případě prošlé platnosti ověření vodoměrů TUV se postupovalo tak, jako by vodoměry instalovány nebyly, tzn., že se k jejich náměrům nepřihlíželo, protože údaje z vodoměrů s prošlou platností nelze použít pro rozúčtování. V těchto případech se tedy postupovalo podle ustanovení §5 odst. 6 vyhlášky č. 372/2001 Sb.“**

Z výše uvedených důvodů se proto rozhodla bránit žalobě, požadující nedůvodně navýšený doplatek za službu. Zde je třeba podtrhnout, že stěžovatelka UHRADILA cenu za službu ohřev TUV v obvyklé výši v rámci běžných záloh, které pravidelně hradí. Spor je veden o výši dodatečně navýšené ceny za tuto službu v rámci ročního zúčtování.

Průběh a vady dokazovacího řízení v průběhu soudního řízení.

Ve věci nedůvodného nárůstu nákladů a nevěrohodnosti měření předložila stěžovatelka následující námitky a důkazy:

důkaz / námitka	přeloženo listinnou	činnost soudu
Námitka neodůvodněného nárůstu nákladů za službu ohřev TUV na dvojnásobek oproti předchozímu období, ačkoli přestárle vodoměry zaznamenaly obdobnou spotřebu TUV a dodavatel tepla zdražil v řádu procent	Opakovaně po celou dobu soudního řízení	Soud neprovedl a ani nepožadoval žádný důkaz, který by zdražení odůvodnil a námitkou se nezabýval
Důkaz, že došlo k nárůstu spotřeby tepla pro ohřev 1m ³ vody o 30%, ačkoli je zjevné, že spotřeba tepla pro ohřev vody je neměnnou fyzikální veličinou.	Uplatněno již v reklamačním řízení a pak opakovaně v podáních soudu (kupříkladu v podání v prosinci 2012)	Soud se důkazem nezabýval, jeho existenci ani nezmínil
Důkaz, že stěžovatelce byla ve sporných obdobích účtována spotřeba vody ve výši téměř dvojnásobku normy pro spotřebu vody na osobu a rok	Opakovaně překládáno soudu, poprvé v únoru 2017	Soud důkaz neprojednal, jeho existenci ani nezmínil
Námitka, že vodoměry v domě nejsou zaplombovány a zajištěny proti ovlivnění. (v rozporu s vyhláškou) a k ovlivnění měření tak mohlo dojít i úmyslně	Opakovaně po celou dobu trvání sporu	Soud se námitkou nezabýval když vadně určil, že stěžovatelka je povinna prokázat vadné měření všech vodoměrů. V rozporu s vyhláškou 372/2001 Sb. a v rozporu se zákonem 505/1990sb.

Důkaz, že oba nově namontované ověřené a zaplombované vodoměry v bytě stěžovatelky měří méně než poloviční spotřebu oproti vodoměrům přestárým a jí účtovaná spotřeba je od roku 2017 zcela v rámci normy spotřeby vody na osobu/rok	Vzhledem k tomu, že tento důkaz vyšel najevo v průběhu řízení byl předložen při prvním jednání soudu odvolacího	Soud důkaz neprojednal, jeho existenci ani nezmínil
--	---	---

Stěžovatelka doplňuje, že v roce 2018 bylo provedeno první vyúčtování spotřeby za celý rok dle náměru řádných vodoměrů od doby, kdy stěžovatelka byt užívá. Toto vyúčtování žalobce účelově zadržel a předložil až po druhém jednání soudu odvolacího a proto nemohlo být předloženo v průběhu řízení. Stěžovatelka jím proto doplnila důkaz, že oba v roce 2017 vyměněné řádně ověřené vodoměry měří nyní spotřebu méně než poloviční, než ve sporném období, ve svém dovolání.

Z vyúčtování plyne, že náklady na ohřev TUV (podíl na dodaném teple) jsou dle řádných měřidel 12.858 Kč oproti 25.141 Kč ve sporném roce 2014. Přitom cena za 1Gj tepla oproti roku 2014 se v roce 2018 zvýšila o 22% (za 5 let), tedy o 4,4% ročně (to by také byl odůvodnitelný nárůst nákladů vyúčtování předcházejícím vyúčtováním sporným, nikoli 100%).

Dle cen v roce 2014 by vyúčtování dle řádnými vodoměry naměřenými hodnotami znělo na částku 10.715 Kč (vyúčtováno bylo 25.141 Kč).

Ve věci rozporu provedeného vyúčtování se zákonem předložila stěžovatelka následující námítky a důkazy:

důkaz / námitka	přeloženo listinnou	činnost soudu
Námitka, že vyúčtování je provedeno v rozporu se zněním zákona 505/1990sb. §11. odst.1	Námitka je opakována v každém podání soudu	Existence zákona č. 505/1990sb. není ve spise ani zmíněna. Soud jeho existenci po celou dobu řízení ignoruje.
Stanovisko UNMZ ze dne 6.12.2016 ve kterém je konstatováno, že nelze používat měřidla bez planého ověření, pokud se používají ve smyslu §3 odst. 3 zákona o metrologii	Důkaz předložen v prosinci 2016 a stěžovatelka opakovaně upozorňuje v celém průběhu soudního líčení na jeho existenci	Soud prvního stupně důkaz „nehodnotil, neboť stížnost nebyla vyřešena“ a jednoznačné stanovisko UNMZ pominul ačkoli je z něj zřejmé, že jde o stanovisko konečné.

Stanovisko ČMI ve kterém uvádí, že hodnoty z měřidel bez platného ověření nelze použít s významem pro majetkový vztah a jejich použití je nezákonné	Důkaz byl doplněn před druhým jednáním soudu odvolacího	Soud nepřihlédl k předloženým stanoviskům a označil je za „nerelevantní“ aniž by jakkoli zdůvodnil, jak k takovému názoru dospěl
Námítka, že vyúčtování je provedeno v rozporu se zněním zákona č. 458/2000 Sb. v §78 odst. 5	námítka byla opakovaně předkládán ve všech písemných podáních	Existence zákona č. 458/2000 Sb. není ve spise ani zmíněna. Soud jeho existenci po celou dobu řízení ignoruje.
Stanovisko autora vyhlášky MMR. 372/2001 Sb., která je pro provedení zákona č. 458/2000 Sb. v §78 odst. 5 určena, kde jednoznačně uvádí, že vodoměry bez platného ověření nelze pro vyúčtování použít a mělo postupováno dle §5 odst. 6 vyhlášky č. 372/2001Sb.	Důkaz byl doplněn v průběhu druhého jednání soudu odvolacího	Existence stanoviska autora vyhlášky MMR není ve spisu ani zmíněna a soud ji zcela ignoroval.

Nerovnost sporných stran v důkazním řízení.

Jako jednu ze základních podmínek pro spravedlivé soudní řízení Ústavní soud opakovaně považuje rovnost sporných stran v průběhu řízení, když zvláště upozorňuje soudy na rovnost faktickou. Zde stěžovatelka odkazuje na podrobné odůvodnění v právně obdobné věci v nálezu ÚS 2063/17 ze dne 23.11.2017, body 15. – 21. Stěžovatelka je dle svého názoru ve sporu v nerovném postavení, když soud nezohlednil následující hlediska.

- Nerovnost hmotná Stěžovatelka již v průběhu sporu upozorňovala soud, že se nachází v nerovném postavení, když SVJ má možnost využít právního poradenství, nebo správních firem (jako v případě vedlejšího účastníka) a má tedy i výhodu odborného zázemí i snadnějšího přístupu k právním službám, jak jej definoval ÚS a stěžovatelka se tak nachází v nerovném postavení odpovídajícímu citovanému nálezu. Dále s ohledem na délku trvání soudního řízení je zřetelně omezena i narůstajícími náklady, jež mohla na svou obhajobu vynakládat.

- Nerovné postavení při vyhodnocování důkazů Jak bylo výše uvedeno soud po celou dobu soudního líčení ignoroval důkazy předkládané stěžovatelkou. Nepřihlížel k nim, neprojednal je a ani nijak nezdůvodnil proč tak učinil. Nepožadoval po žalobci zdůvodnění nárůstu nákladů za služby. Nepožadoval

po žalobci prokázání správného měření, či ověření měřidel. Ve prospěch vedlejšího účastníka kontaktoval firmu TOMMI a firmu CigDus a zjišťoval kdo namontoval vodoměr vyměněný v koupelně stěžovatelky v roce 2013, ačkoli vedlejší účastník sám tvrdil, že jej nenamontoval. Ani přes snahu soudu se nepodařilo prokázat kdo namontoval vodoměr ani jak byl starý a zda byl kdy ověřen. (Rozsudek OS Praha 10 ze dne 25.4.2017, strana 4.) Přitom soud odvolací zcela pominul důkazy předložené stěžovatelkou týkající se náměru dvou vodoměrů řádných, namontovaných v roce 2017, které měří méně než poloviční spotřebu (byt užívá stále stejné množství osob). Jestliže podle stanoviska NS v rozsudku ze dne 26.4.2019 byl klíčovým důkazem pro soud „správné měření“ vodoměru neověřeného u kterého se ani nepodařilo prokázat, jak byl starý a kdo jej vlastně zakoupil a zároveň nebyl projednán důkaz, kde náměry řádných a ověřených vodoměrů svědčily o opaku (bez jakéhokoliv zdůvodnění), byl vedlejší účastník proti stěžovatelce zřetelně zvýhodněn.

- Nepředvídatelnost soudního rozhodnutí

Rozúčtování dodávek tepla pro vytápění a ohřev TUV je dle názoru stěžovatelky problémem technickým. Za účelem správného měření a vyúčtování jsou zákony doplněny celou řadou norem vycházejících z technických znalostí z různých oborů a zákon také určuje odborné instituce mající schopnosti a znalosti takové normy vypracovat, posuzovat a vydávat obecně závazná stanoviska k jejich dodržování (zákonnosti). Podle názoru stěžovatelky není soud oprávněn posuzovat, jaká norma je nadbytečná a nemusí se proto dodržovat – kupříkladu ověřování vodoměrů, jak to učinil soud I. stupně. Soud není ani odborně ani technicky vybaven k takovému posuzování a jeho výklad technické vyhlášky je proto nezbytně laický. Podle názoru stěžovatelky nemůže laický názor soudu nahradit obecně závazný postup určený ze zákona k tomu stanovených institucí a pokud soud svůj názor nadřazuje stanoviskům odborných institucí jde o rozhodnutí svévolné. Pokud soud dokonce vylučuje odborná stanoviska zákonem určených institucí jako důkaz, protože jsou s jeho laickým názorem v rozporu, jde o porušení § 132 OSŘ a práva na spravedlivý proces. Soud se, dle názoru stěžovatelky, může pouze přiklonit k jednomu z protichůdných výkladů odborných institucí, nebo soudních znalců. Zde stěžovatelka upozorňuje, že žádný jiný znalecký posudek, nebo stanovisko, které by potvrdily stanovisko vedlejšího účastníka a soudu, že pro vyúčtování lze používat vodoměry neověřené, nebyly v průběhu soudního sporu předloženy. Dosud v obdobných sporech, pokud byl používán vodoměr neověřený, byl vždy dodatečně ověřen dle závazného potupu ČMI. Dle názoru stěžovatelky nemohl žádný jiný způsob vést k dodatečnému ověření vodoměrů a vodoměry tedy nesplnily podmínku ani dodatečného ověření dle vyhlášky 262/2000 Sb. a jejich použití v závazkových vztazích je v rozporu se zákonem č. 505/1990 Sb. §3 odst.3 písm. a) a § 11 odt.1 a 2. Výbor SVJ ač mohl, vodoměry ani dodatečně neověřil, ačkoli k tomu měl možnost v roce 2013 při výměně prvního vodoměru v bytě stěžovatelky (reklamační řízení již běželo) a znovu v roce 2017 při výměně všech vodoměrů v domě. Nebo dodatečné ověření provedl, avšak výsledky potvrdily stanovisko stěžovatelky, a proto je zamlčel a předmětné vodoměry zlikvidoval. Tedy vedlejší účastník sám zmařil možnost prokázat, že k ovlivnění vyúčtování přestárlými vodoměry nedošlo. Z výše uvedeného důvodu je zcela nepochopitelná benevolence soudu, který to v soudním řízení nijak nezohlednil. Stěžovatelka dále upozorňuje, že jak zákon 505/1990 Sb., tak zákon 458/2000 Sb. jsou zákony podléhající směrnici Evropského parlamentu a Rady Evropy a rozhodnutí soudu je, dle názoru stěžovatelky, v rozporu s právem EU a mezinárodními smlouvami, jimž uvedené zákony podléhají.

Důsledky rozhodnutí soudu.

Jestliže podle rozhodnutí NS lze používat pro vyúčtování dodávek tepla pro ohřev TUV neověřená měřidla stará 18let, povede to zřetelně k všeobecnému ignorování zákona o metrologii a jím nařízeného povinného ověřování měřidel. Jak je patrné z tohoto soudního případu, laická veřejnost považuje ověřování vodoměrů za zbytečné „vyhazování peněz“ a bez váhání odhlasuje, že ačkoli jsou vodoměry právně nezpůsobilé, budou se používat k vyúčtování i nadále. Každý člen SVJ hodnotí především výši svého vyúčtování a na základě toho se rozhoduje, zda vydávat peníze na výměnu vodoměru. Je-li zde možno provádět vyúčtování i dle neověřených vodoměrů je zřejmé, že vodoměry nebudou v budoucnu měněny. Člen SVJ, který se cítí být poškozen, nemá pak možnost dosáhnout dodržování zákona jinak než teoreticky soudní cestou. Pokud podle soudního rozhodnutí, lze dle náměru z jednoho neověřeného vodoměru dojít k závěru, že správně měří 40 dalších vodoměrů, ač je na jejich správném měření řádné vyúčtování závislé a ač svou životnost překročily 3x, pak je výsledek soudního řízení pro obranu proti přemrštěným částkám ve vyúčtování zcela nepředvídatelný. Vedlejší účastník v podstatě vystačí s tvrzením, že „sousedův vyměněný vodoměr měří stejně“ a proto měří správně všechny ostatní. To je dle názoru stěžovatelky v podstatě popření zákona o metrologii a návodem na jeho obcházení. Dle názoru stěžovatelky tedy jde o přesně opačný postup, než jaký vyžaduje Evropská komise svou směrnicí, z níž citujeme:

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2019/1660 ze dne 25. září 2019 k provádění nových ustanovení o měření a vyúčtování ve směrnici 2012/27/EU o energetické účinnosti

„(4) Směrnice o energetické účinnosti je právní předpis na úrovni Unie, který řeší měření a vyúčtování dodávek tepelné energie. V roce 2018 byla směrnice o energetické účinnosti pozměněna. Jedním z cílů změny bylo vyjasnit a posílit platná pravidla týkající měření a vyúčtování. (5) Mezi tato vyjasnění patří zavedení pojmu „koneční uživatelé“ vedle pojmu „konečný zákazník“, který se již ve směrnici o energetické účinnosti používal, s cílem vyjasnit, že práva na informace o vyúčtování a spotřebě se vztahují i na spotřebitele bez individuálních nebo přímých smluv s dodavatelem energie používané pro systémy společného vytápění, chlazení nebo přípravy teplé vody v budovách s více uživateli. (6) Změny rovněž výslovně požadují, aby členské státy zveřejňovaly kritéria, metodiky a postupy používané pro udělování výjimek z obecného požadavku na dílčí měření v budovách s více uživateli a aby vyjasnily bezpodmínečný požadavek na individuální měření teplé vody v obytných částech nových budov s více uživateli. (7) Vzhledem k jejich významu pro snazší zajišťování spravedlivých výsledků a vytváření přiměřených pobídek mezi uživateli budov s více bytovými jednotkami a víceúčelových budov směrnice (EU) 2018/2002 rovněž požaduje, aby členské státy zavedly transparentní a veřejně dostupná pravidla pro rozdělování nákladů pro tyto budovy.“ -konec citace-

Stěžovatelka po celou dobu sporu upozorňovala soud, že vodoměry v celém domě nebyly v rozporu s vyhláškou zajištěny plombou, a proto mohlo dojít i k úmyslnému ovlivnění náměru. Soud, jak bylo výše uvedeno, se námitkou nezabýval. Na internetu lze najít mnoho diskuzních skupin a návodů, jak vodoměry ovlivňovat. Na platformě youtube jsou dokonce video návody, jak postupovat a ovlivnit i vodoměr zaplombovaný. Podle názoru stěžovatelky, mají pravidelné výměny vodoměrů za cíl nejen předejít vadnému měření, ale i pravidelně obměňovat starší typy vodoměrů za nové, které známým způsobem ovlivňování odolávají. To je ostatně zohledněno i v nových požadavcích na měřidla schválených Evropskou komisí. Soudní rozhodnutí, že lze dojít k závěru, že správně měří všechny vodoměry

porovnáním s měřením jednoho vodoměru (který navíc není stanoveným měřidlem) nijak nevyvrací domněnku možného úmyslného ovlivňování. Navíc soud zcela vadně určil, že povinnost prokázání vadného měření všech vodoměrů leží na straně stěžovatelky. Takovou možnost zřetelně stěžovatelka ani nemá, když vyhláška 372/2001 Sb. jednoznačně určuje, že uživatel bytu je povinen umožnit odečet, kontrolu a výměnu vodoměru pouze zúčtovateli služeb, tedy nikoli spotřebiteli služeb, který vyúčtování reklamuje. Dovedeno do důsledku, pokud se v zúčtovací jednotce SVJ více členů dopustí ovlivňování vodoměrů, budou schopni prosadit usnesení, že vodoměry se nebudou řádně měnit, aby mohli staré vodoměry nerušeně ovlivňovat i nadále.

Nezbytnost vyšší ochrany členů SVJ.

Pokud provádí rozúčtování nákladů na spotřebované služby majitel objektu, je jeho záměrem vybrat prostředky za poskytnuté služby. Jeho rozhodnutí o způsobu, jakým náklady rozdělí pro něj nemá přímý dopad na jeho vlastní náklady, nebo zisk. Lze tedy očekávat objektivní přístup k rozdělení nákladů za poskytnuté služby, když sám není nijak hmotně zainteresován V případě SVJ, však každý rozhoduje o svých vlastních nákladech. Jak je z tohoto případu patrné, základním cílem při hlasování není objektivní rozdělení nákladů, ale především udržení status quo vlastních příznivých nákladů na poskytnutou službu, když právě to je jediné kritérium, které jsou členové SVJ schopni posoudit. Každý, kdo je se svým vyúčtováním co do výše spokojen tedy automaticky předpokládá, že vodoměry (byť 18 let staré) měří správně a spravedlivě. Čím vyšší je nepřiměřená částka, již je jeden z členů SVJ nespravedlivě postižen, tím nižší je částka vyúčtování zbylých členů a „tím spravedlivější“ se jim tedy vyúčtování bude zdát. Kdo pak s takto „spravedlivým“ způsobem vyúčtování nesouhlasí, je postižen sociálním vyloučením, označen za „škodliče“ a vystaven pomluvám a tlaku, aby se ochrany svého majetku vzdal. Pokud pravidla vyúčtování nejsou objektivní a předvídatelná, ale záleží na subjektivním laickém názoru, je situace takového člena SVJ v podstatě bezvýchodná. Je tedy zbaven ústavního práva na ochranu svého majetku. Zde je třeba dle názoru stěžovatelky přihlídnout také k tomu, že na rozdíl od pozice nájemníka, nemůže člen SVJ prostě opustit pronajatý byt a vyhledat pronájem u zúčtovatele, jenž zákon dodržuje. Člen SVJ je vázán členstvím v SVJ ze zákona a vlastnické poměry nelze měnit tak „snadno“ jako pronajímaný byt. Jeho možnost volby je tedy proti běžnému nájemníkovi – spotřebiteli služeb - zásadně omezena.

Důvěra v právo, právní jistota a předvídatelnost právních aktů.
(ÚS II.ÚS 2048/09 ze dne 2. 11. 2009)

Podle názoru stěžovatelky je naprostým základem důvěry v právo, jak ji Ústavní soud popsal ve svém nálezu důvěra v základní právní principy, jež uvádí:

Rozhodnutí zákonem ustanovených institucí pro dohled nad dodržováním zákona a soudu musí být ve shodě. Jak bylo výše uvedeno, jak znění zákona, tak stanoviska zákonem ustanovených institucí pro dohled nad dodržováním zákona, tak stanovisko autora vyhlášky jsou zajedno. Pro vyúčtování služeb lze použít pouze měřidla ověřená a pokud ověřena nejsou musí být postupováno dle §5 odst. 6 vyhlášky č. 372/2001Sb. (dle počtu osob). Je třeba přihlídnout k tomu, že výše uvedené instituce svá stanoviska pravidelně uveřejňují na svých stránkách, kde jsou uveřejněna i nyní. Pokud je soudní rozhodnutí zcela opačné, došlo k porušení tohoto základního principu.

Kdo nerespektuje zákon nesmí z toho čerpat profit.

Jak bylo výše odůvodněno, členové SVJ rozhodli s vědomím, že porušují zákon v pokračování vyúčtování dle vodoměrů 18let starých bez platného ověření zejména proto, že při změně způsobu vyúčtování na způsob, který autor vyhlášky označil za jediný řádný, by jejich vlastní vyúčtování nejspíš mírně narostlo o poměrnou částku, o kterou bylo nedůvodně navýšeno vyúčtování stěžovatelky. Tedy nerespektování zákonů vedlo k jejich osobnímu bezdůvodnému obohacení. Stejně tak správce budovy firma TOMMI, jak bylo výše uvedeno, vybírala téměř patnáct let poplatky na výměnu vodoměrů, kterou ale nikdy neprovedla. Tato správní firma tak nejspíš postupuje ve všech spravovaných nemovitostech. Soudní rozhodnutí takový postup legalizuje, neboť se stačí domnívat, že jeden vodoměr měří správně a není třeba dodržovat povinnost pravidelného ověřování všech vodoměrů. Je jen otázkou kolik vodoměrů lze takovým postupem „legalizovat“. V případě stěžovatelky jde o 40 vodoměrů. Lze tedy tvrdit, že všechny vodoměry pod správou firmy TOMMI měří správně? Firma TOMMI navíc zřetelně profituje z prostředků určených na výměnu vodoměrů, kterou v rozporu s ustanovením zákona neprovádí. Naopak drtivá většina správních firem, která požadované revize a výměnu provádí, je proti firmě TOMMI zřetelně znevýhodněna, neboť nemá dodatečný příjem z peněz vybraných na výměnu vodoměrů.

Vzhledem k výše uvedenému, má proto stěžovatelka za to, že v průběhu soudního řízení byla porušena její ústavou zaručena práva na ochranu majetku a spravedlivý soud. Dále má stěžovatelka za to, že rozhodnutí soudu a zejména zdůvodnění NS, že k ověření vodoměrů může dojít jakýmkoli předem nepředvídatelným způsobem, zakládá prostor pro porušování jejího práva na ochranu majetku i v budoucnu, když v podstatě neexistuje předvídatelný způsob, jak se bezdůvodnému navýšení nákladů, nebo úmyslnému ovlivňování vodoměrů bránit.

IV. Závěr

Vzhledem ke všem skutečnostem uvedeným v této ústavní stížnosti stěžovatel žádá a navrhuje, aby Ústavní soud České republiky vydal tento

nález:

Usnesení Nejvyššího soudu v České republice ze dne 22.1.2020 č.j. 26 Cdo 3090/2019-326, rozsudku Městského soudu ze dne 11.4.2019 č.j. 17 Co 231/2017-300, rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2018 č.j. 26 Cdo 356/2018-266, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19.10.2017 č.j. 17 Co 231/2017-226, rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25.4.2017 č.j. 6C 256/2016-181, se zrušuje.
